

درحالی است که طبق یک دستورالعمل، باید ۳۰ درصد بهای خدمات توسط مردم، ۳۰ درصد توسط شهرداری و بیش از ۳۰ درصد آن توسط دولت پرداخت شود. ما بررسی‌های لازم را انجام داده و متوجه شدیم که دولت سهمش را پرداخت نکرده و مردم هم قادر به پرداخت ۳۰ درصد نیستند. لذا، شهرداری‌ها سهم هر دو (دولت و مردم) را پرداخت می‌کنند. واقعیت این است که سالانه ۵ درصد نسبت به بهای خدمات از مردم اخذ می‌شود. این میزان سال به سال و با افزایش نرخ تورم کم وکمتر می‌شود. امسال برخی از اعضای شورای شهر مشهد، اصرار به افزایش قیمت بلیت اتوبوس‌ها داشتند؛ این پیشنهاد را حتی به صحن شورا آورده و رأی نیاورد. آنها معتقدند پول بیشتری باید از مردم بگیریم تا خدمات بیشتری نیز به آنها ارائه کنیم.

ما نگاه‌مان متفاوت‌تر است. چرا که معتقدیم ابتدا باید تمام زیرساخت‌ها و نیازهای واقعی شهروندان تأمین شود تا بعد دربارہ افزایش قیمت حمل‌ونقل عمومی صحبت کنیم. ما وقتی نیاز شهروندان را تأمین نکرده‌ایم چگونه می‌توانیم بار مالی زیادی را به دوش قشر ضعیف و متوسط بگذاریم؟ براین اساس، ما همچنان مخالف افزایش قیمت بلیت اتوبوس‌ها هستیم. لذا ارزان‌ترین قیمت بلیت اتوبوس کشور را در شهر مشهد (۲۵۰۰ تومان) شاهدیم. با این حساب، بازنگری اساسی در حوزه حمل‌ونقل عمومی امری اجتناب ناپذیر است تا در تأمین نیازهای نسل‌های آینده با مشکلات و چالش‌های بیشتری مواجه نشویم.

آیا برای رسیدن به این هدف، نباید اصلاحاتی در قوانین انجام شود؟

در پاسخ به این سؤال ابتدا باید تأکید کنم که شورای عالی استان‌ها آمادگی اصلاح قوانین را دارد؛ با این حال، مشکل اینجااست که ما اغلب اوقات منتظر خرداد اتفاق و بحران مانده و بعد مسکنی عمل می‌کنیم؛ تازه بعد از رفع موقت نیز تا خرداد بعدی، موضوع را کنار می‌گذاریم. لذا اگر به‌فکر آینده‌ای هستیم، باید تغییری در مدل حمل‌ونقل عمومی خود ایجاد کنیم.

ایده خاصی برای تغییر وضعیت حمل‌ونقل عمومی در کشور درنظر دارید؟

ما باید ابتدا زیرساخت‌های تولید خودروهای برقی را در کشور فراهم کرده و فرصتی برای استفاده بهینه آن به شهروندان عزیزمان بدهیم. چندی پیش تصویری مربوط به یکی از کشورهای توسعه‌یافته دیدم که روی آن نوشته بود «آخرین پمپ بنزین در حال جمع‌آوری است»؛ این عکس حامل پیامی مهم بود؛ لذا ما نیز باید تغییر رویه داده و بسترهای تولید خودروهای برقی در کشور را فراهم کنیم.

شورای عالی استان‌ها هرگز فراتر از قانون اساسی اقدامی انجام نداده و نخواهد داد. اغلب، انتقاداتی به این رویه وجود دارد؛ چرا که تاکنون پیگیری‌ها، اجرای مسائل، مشکلات و نظارت‌ها اغلب به شکل سلیقه‌ای انجام شده است. با این حال، شورای عالی استان‌ها، این رویکرد را تغییر داده و بر اجرای سلیقه‌ای انجام شده است. با این حال، شورای عالی استان‌ها، این رویکرد را تغییر داده و بر اجرای سلیقه‌ای انجام شده است. با این حال، شورای عالی استان‌ها، این رویکرد را تغییر داده و بر اجرای سلیقه‌ای انجام شده است.

برخی از کلانشهرهای کشور، خطوط مترو راه‌اندازی کرده‌اند؛ تعدادی از آنها خطوط ریلی را تکمیل کرده و در برخی دیگر مانند قم همچنان نیمه کاره باقی مانده‌است. با این حال، یک چالش مشترک به نام عدم تأمین واگن در میان کلانشهرها وجود دارد. در این میان، برخی از شهرداری‌ها برای تأمین منابع مالی لازم، اقدام به رازینی‌های گسترده برای تأمین فاینانس خارجی کرده‌اند. این مشکل را چگونه می‌توان حل و فصل کرد؟

حل این مشکل، نیازمند کمک‌های دولت است. اگرچه دولت، طی این سال‌ها حمایت‌های لازم را بعمل آورده اما باید مجموعه شهرداری‌ها نیز به این جمع‌بندی رسیده و با حذف قوانین دست و پاگیر، مسیر رسیدن به توسعه حمل‌ونقل عمومی هموار کنند. زمانی که تصمیم به واردات خودرو یا اتوبوس خارجی گرفته می‌شود، قطعاً از قبل مناقش تأمین شده است. حتی برای تهاتر نیز مدل‌های مختلفی پیش‌بینی شده است. لذا باید مجموعه شهرداری‌ها تعاملات خود را نسبت به حل موضوع با وزارتخانه بیشتر کنند. بنابراین هرچا نیاز به اصلاح قانون است، یا خودشان اقدام کرده و یا به شورای عالی استان‌ها بسپارند. در حال حاضر نیز این آمادگی وجود دارد که شهرداری‌ها به سمت تهاتر با شرکت‌های بخش خصوصی و وارد کننده بروند.

عملکرد وزارت کشور برای تعامل با شهرداری‌ها و کلانشهرها و حل مشکلات را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

ارزنجایی عملکرد خوب استان‌ها نیست .

این عملکرد چگونه مطلوب می‌شود؟

باید مجموعه وزارت کشور و مسئولان نگرش خود را تغییر دهند. قبلاً هم عرض کردم که خلا ۲۰ ساله باید رفع شده و همه بپذیرند که شوراها و مدیریت شهری‌ها دو رکن جدا هستند. هر زمان این را بپذیرفتند، حل مشکلات به سمت مطلوب بودن حرکت خواهد کرد.

رئیس شورای عالی استان‌ها در گفت‌وگو با «ایران» از جایگاه پارلمان شهری در فرآیندهای تصمیم‌گیری و سیاست‌گذاری می‌گوید

هنوز شورا باور نشده‌ایم

مدنی به جایگاه واقعی و تأثیرگذار خود دست یافته یا خیر؟ «موسی‌الرضا حاجی‌بگلو»، رئیس شورای عالی استان‌ها در گفت‌وگو با «ایران» با تأکید بر ضرورت تقویت جایگاه شوراها، از لزوم اصلاح قوانین، شفاف‌سازی وظایف و بازتعریف نقش شوراها در مسیر توسعه پایدار سخن می‌گوید؛ مسیری که بدون مشارکت واقعی مردم و نهادهای محلی، به بن‌بست خواهد رسید. به گفته او به‌رغم تصریح قانون اساسی درباره وظایف شورای عالی استان‌ها، هنوز برخی مدیران به ضرورت و نقش این نهاد باور ندارند. این بی‌اعتمادی ساختاری به مانعی جدی در مسیر تحقق عدالت منطقه‌ای و خدمت‌رسانی مؤثر به مردم تبدیل شده است. مادامی که مدیران در سطوح مختلف به جایگاه قانونی شوراها باور نداشته باشند، مشکلات کشور تشدید شده و نقش شوراها در حل مسائل محلی و ملی همچنان کم‌رنگ باقی خواهد ماند.

مشرح این گفت‌وگو از نظرات می‌گذرد:

هفتمین دوره انتخابات شوراهای اسلامی شهر و روستا روز جمعه ۱۱ اردیبهشت ۱۴۰۵ در سراسر کشور برگزار خواهد شد و فرآیند اجرایی این انتخابات از بیست‌وهفتم آذرماه ۱۴۰۴ آغاز می‌شود.

بر اساس ماده ۴۱ قانون انتخابات شوراهای

مقامات و مشاغل هم‌تراز تنها در صورتی می‌توانند

در انتخابات شوراهای اسلامی شهر نامزد شوند که

دست‌کم سه ماه پیش از آغاز ثبت‌نام، یعنی تا پایان روز ۲۷ مهر ۱۴۰۴، از سمت خود

استعفا داده و استعفا آنان به تأیید مراجع ذیربط رسیده باشد. بنابراین می‌توان گفت

فرآیند این انتخابات از هم‌اکنون آغاز شده است. با این وجود این پرسش همچنان

مطرح است که با وجود گذشت ۶ دوره از فعالیت شوراهای شهر و روستا، آیا این نهاد

پیش از ورود به بحث اصلی، شرحی جامع از وظائف شورای عالی استان‌ها اعم از انتخاب رئیس، اعضا و هیأت مدیره و... شرح وظائف‌شان را ارائه کرده و بفرمایید شورا تاکنون در چند مورد مهم و حساس، ورود مؤثر داشته است؟

در پاسخ این سؤال، ابتدا باید به چند نکته مهم اشاره کرد: اول اینکه قانون اساسی مجموعه وظائف شورای عالی استان‌ها به عنوان رکن چهارم نظام را به صراحت تعیین و مشخص کرده است. ترکیب اعضای این شورا مطابق قانون، متشکل از مجموعه استان‌هاست؛ بدین معنا که نمایندگان استان‌ها در شورای عالی استان‌ها دور هم جمع شده و در شورای عالی استان‌ها به عنوان مهم‌ترین آن‌ها، تلاش برای جلوگیری و رفع تبعیض میان استان‌هاست. دیگر وظائف شورا شامل ارائه طرح‌ها به مجلس یا دولت و همچنین مقابله با تبعیض در برنامه‌ریزی‌ها و اجرای پروژه‌های اقتصادی، عمرانی و رفاهی و... میان استان‌هاست. این نهاد یک بازوی می‌شود. شورای عالی استان‌ها در عین حال می‌تواند برنامه‌هایی را تدوین کرده و با کمک دولت، در اجرای دقیق و برنامه‌ریزی برای عملیاتی شدن آن و پروژه‌های تعریف شده در حوزه، نظارت دائمی داشته باشد.

نظرات درباره شورا باور نبودن برخی از مدیران چیست؟ این رویکرد چه چالش‌هایی در حوزه خدمت‌رسانی به مردم پدید آورده است؟

اگرچه مجموعه وظائف شورای عالی استان‌ها در قانون اساسی به صراحت مشخص و تعیین شده اما در واقعیت شاهدیم که همچنان عده‌ای شورا باور نشده و براین اعتقادند که الزامی در وجود شورای عالی استان‌ها یا شورای فدراست مستقل وجود ندارد. این رویکرد اشتباه و خطرناک در صورت استمرار، مشکلات کشور را چندین برابر خواهد کرد. لذا در گام اول، باید مجموعه مدیران در سطح ملی، استانی، شهرستانی و بخشی شورا باور شوند. آنها باید بپذیرند که مجموعه‌ای از تکالیف و قوانین در قانون اساسی و قوانین عادی تعیین شده و وظایفی را برای آنها ایجاد کرده است. حال در این میان، عدم پذیرش و شورا باور نبودن عده‌ای از مسئولان، مشکلات را چندین برابر کرده و از هدف اصلی اعم از خدمت به مردم، تأمین رفاه و آسایش آنها و حل مشکلات کشور دور خواهد کرد. لذا پس از گذشت ۴۶ سال از پیروزی انقلاب اسلامی، شاهدیم که نقش شورا همچنان تعیین‌کننده نبوده و با موضوعات محلی و ملی تطبیق پیدا نکرده است. علت این امر نیز از شورا باور نبودن برخی از مدیران نشأت می‌گیرد.

سازوکار ورود به تصمیمات و پادرمیانی شورای عالی استان‌ها در موارد اختلافی شورای شهر به چه شکل است؟ تصمیمات اتخاذ شده تا چه حد الزام قانونی دارد؟

شورای عالی استان‌ها هرگز فراتر از قانون اساسی اقدامی انجام نداده و نخواهد داد. اغلب، انتقاداتی به این رویه وجود دارد؛ چرا که تاکنون پیگیری‌ها، اجرای مسائل، مشکلات و نظارت‌ها اغلب به شکل سلیقه‌ای انجام شده است. با این حال، شورای عالی استان‌ها، این رویکرد را تغییر داده و بر اجرای موارد مصرح در قانون اساسی تأکید کرده است. بنابراین ما کار را آغاز کرده و دقیقاً دراین مسیر نیز با مشکلاتی مواجه خواهیم شد.

هدف اصلی جامعه شورایی و شورای عالی استان‌ها، برداشتن باری از دوش دولت است. آیا این هدف در دولت چهاردهم تحقق پیدا کرده است؟

خوشبختانه رویکرد رئیس جمهوری محترم به شورای عالی استان‌ها بسیار نزدیک است. ما بارها جلسات بسیار خوبی را با دکتر پزشکیان برگزار کرده و ایشان بر همراهی شورای عالی استان‌ها با دولت تأکید کرده‌اند. با این حال، تعدادی از مدیران همچنان تجربه و نگاه شورامحور ندارند. برخی از آنها حتی تجربه مدیریت ملی نداشته و با مطالعه‌ای در خصوص وظائف و حقوق شوراها نداشته‌اند. بر همین اساس نیز شورای عالی استان‌ها مطابق قانون، بر عملکرد مجموعه شوراها، فرمانداری‌ها، استانداری‌ها و دستگاه‌های اجرایی و... نظارت دائمی دارد.

اشاره‌ای کوتاه به شورامحور نبودن برخی از مدیران کردید؛ چرا این اتفاق افتاده؟

مشکل اصلی این است که فعالیت شوراها سراسر کشور با وقفه‌ای ۲۰ ساله پیش از تصویب در مجلس، شروع شد. لذا شوراها در این بازه زمانی، هر قانونی را به دلخواه تصویب کردند؛ بی‌آن که نگاهی

است؛ لذا، تأمین این مبالغ بالا در توان شهرداری‌ها نیست؛ با این وجود، همه شهرداری‌های سراسر کشور پای کارند. ما باید برای توسعه حمل‌ونقل عمومی، روش جدیدی ابداع کنیم. این نکته را نیز نباید از یاد برد که آلودگی ناشی از تردد اتوبوس‌ها در سطح شهر، به مراتب بیشتر از خودروهای دیگر است. این خودروها اغلب فرسوده و غیراستاندارد هستند.

نوسازی ناوگان عمومی از مهم‌ترین چالش‌های مشترک میان همه کلانشهرهاست؛ از اصفهان گرفته تا تبریز و تهران و دیگر شهرهای مختلف کشور؛ حل این موضوع را تنها نمی‌توان به دوش شهرداری‌ها و منابع آنها گذاشت و نیاز است تا دولت در این زمینه فعال‌تر عمل کند. شما ورود دولت چهاردهم به حل مشکل ناوگان عمومی رو چگونه ارزیابی می‌کنید؟

آیا وقت آن فرا نرسیده که یک بازنگری اساسی در حوزه حمل‌ونقل عمومی انجام شود؟ در پاسخ به این سؤال ابتدا باید گفت که ورود دولت، مجلس و یا شورای عالی استان‌ها به توسعه حمل‌ونقل عمومی در سراسر کشور، نیازمند بررسی است. برای فهم بهتر این موضوع، بهتر است خاطره‌ای تعریف کنم. بنده سال‌ها اول راه‌اندازی مترو در مشهد، از دیگر اعضای شورای شهر درخواست کردم تا مترو را برای مردم رایگان کنند. تقریباً همه با این پیشنهاد مخالفت کردند. در آن جلسه تأکید کردم که باید از منابع کاهش مصرف سوخت خودروهای تک سرشین برای توسعه حمل‌ونقل عمومی استفاده کنیم. همان موقع، باید شهرداری مشهد حدود ۲ هزار میلیارد تومان خرج می‌کرد تا در مجموع ۲۵۰ میلیارد تومان از ۳ هزار میلیارد تومان نیز فراتر رفته

باشد، ورود می‌کند. لذا ورود برخی از مجموعه‌ها به اختلافات شوراها، به لحاظ قانونی اشتباه است. البته تفسیر دیگری از قوانین در نبود قانون شوراها به تصویب رسیده است. در حال حاضر، شورای عالی استان‌ها برنامه‌ریزی‌های لازم را انجام داده و در تلاش است تا بخشی از این قوانین را اصلاح کند. این امر، نیازمند اجرای تصمیمات شورای عالی استان‌ها از سوی فرمانداران، استانداران و مدیران است. بنابراین ما در تلاشیم تا با تعامل و مطابق قوانین، تصمیمات مقتضی را اتخاذ کنیم.

آیا موردی در شورای شهریک استان بوده که حتی پس از ورود شورای عالی استان‌ها، باز بی‌نتیجه مانده باشد؟

شور در برخی موارد نیاز به مکانی ندارد؛ چرا که اختلاف امری طبیعی است و شوراها نیز از این قاعده مستثنی نیستند. ما اختلافات شوراها را یا به صورت تلفنی بررسی کرده و یا حضوری خدمت اعضای شوراها رسیده و مشکلات را حل و فصل می‌کنیم. طی این مدت، موارد متعددی از اختلافات در کلانشهرهای مختلف وجود داشت که نمی‌خواهم نام ببرم. در همه موارد نیز همکاران عزیز به محض ورود ما به موضوع، لطف کرده و از نظرات ارائه شده استقبال کردند. این موضوعات، نه رسانه‌ای شده و نه جایی اطلاع داده شده است. اختلافی نیز به صورت مکاتبه با ما در میان گذاشته شد؛ ماچرا از این قرار بود که فرماندار یکی از شهرها، اظهارنظری

آیا در دولت چهاردهم، نگاه شورایی به شورای عالی استان‌ها وجود دارد؟

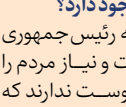
بله؛ شخصی آقای رئیس جمهوری نگاه مردمی دارد. بدین معنا که رئیس جمهوری باید در خدمت مردم باشد؛ با آنها در ارتباط بوده و مشکلات و نیاز مردم را درک کند. با وجود تفکرات مردمی دکتر پزشکیان، عده‌ای دوست ندارند که مجموعه‌ای که تا دیروز در اختیارشان بوده، حالا طبق قانون دیگر در اختیار آنان نباشد؛ به همین دلیل مقاومت کرده و با مخالفت و نه گفتن، کارها را خراب می‌کنند. لذا باید برخی از مدیران، نگاه و رویه خود را تغییر داده و تصور نکنند که در جمهوری اسلامی ایران، نماینده مردم باید نسبت به اجرای موضوعات نیز نظارت داشته باشد. الان برعکس شده؛ آنها به شورا نظارت می‌کنند. این خلاف قانون است.

دولت وفاقی ملی بر اهمیت نقش استانداران و افزایش اختیارات آنان و استان‌ها در راستای توسعه کشور تأکید بسیار زیادی دارد. آیا برخی مدعی هستند که اجرایی کردن این ایده، احتمال مداخله مدیران در امور شوراها و پیچیده‌تر شدن کلاف مشکلات را افزایش می‌دهد؟

خیر؛ به هیچ وجه این ایده درست نیست؛ اتفاقاً با سپردن اختیارات بیشتری به استانداران، پارلمان‌های محلی نیز تقویت می‌شوند. از طرفی، اظهارنظر شورایی‌ها نسبت به مدیران استانی و وضع قوانین مقررات جاری در استان بیشتر خواهد شد. لذا اقدامات مدیران فراتر از قانون عمل نکرده و نظارت شورایی را بپذیرند، هیچ مشکلی ایجاد نخواهد شد.

حمایت دولت چهاردهم بویژه رئیس جمهوری محترم از نظام شورایی را چگونه می‌بینید؟ آیا این حمایت‌ها به تصویب مصوبات و قوانینی جدید منجر شده است؟

شورای عالی استان‌ها با توجه به نگاه مردم محور و رویکرد مثبت رئیس جمهوری

برش

دولت وفاقی ملی بر اهمیت نقش استانداران و افزایش اختیارات آنان و استان‌ها در راستای توسعه کشور تأکید بسیار زیادی دارد. آیا برخی مدعی هستند که اجرایی کردن این ایده، احتمال مداخله مدیران در امور شوراها و پیچیده‌تر شدن کلاف مشکلات را افزایش می‌دهد؟

خیر؛ به هیچ وجه این ایده درست نیست؛ اتفاقاً با سپردن اختیارات بیشتری به استانداران، پارلمان‌های محلی نیز تقویت می‌شوند. از طرفی، اظهارنظر شورایی‌ها نسبت به مدیران استانی و وضع قوانین مقررات جاری در استان بیشتر خواهد شد. لذا اقدامات مدیران فراتر از قانون عمل نکرده و نظارت شورایی را بپذیرند، هیچ مشکلی ایجاد نخواهد شد.

حمایت دولت چهاردهم بویژه رئیس جمهوری محترم از نظام شورایی را چگونه می‌بینید؟ آیا این حمایت‌ها به تصویب مصوبات و قوانینی جدید منجر شده است؟

شورای عالی استان‌ها با توجه به نگاه مردم محور و رویکرد مثبت رئیس جمهوری

